

PROGRAM GRADA VALPOVA ZA RAZVOJ INFO CENTRA ZA MLADE

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Nacionalna
zaklada za
razvoj
civilnoga
društva

Sadržaj ovog materijala u potpunoj je odgovornosti udruge Karašicka Republika.

Sadržaj

1.	UVOD	3
2.	TRENUTNI KONTEKST.....	5
3.	RAD S MLADIMA	7
3.1.	Osobe koje rade s mladima	8
3.2.	Oblici rada s mladima	9
3.2.1.	Klubovi za mlade	10
3.2.2.	Centri za mlade	10
3.2.3.	Info centri za mlade.....	11
4.	PROGRAM RAZVOJA INFO CENTRA ZA MLADE GRADA VALPOVA.....	12
4.1.	Info centar za mlade grada Valpova	12
4.2.	Program rada Info centra za mlade grada Valpova od 2021. – 2023. godine	16
4.2.1.	Obrazovanje	17
4.2.2.	Zapošljavanje i poduzetništvo.....	19
4.2.3.	Zdravlje	21
4.2.4.	Volontiranje i aktivno sudjelovanje u društvu	23
4.2.5.	Kultura i umjetnost.....	24
4.2.6.	Mobilnost	25
4.2.7.	Socijalna politika i prava.....	26
4.3.	Preporuke u informiraju mladih	27
5.	ZAKLJUČAK	29
6.	POPIS LITERATURE	30

1. UVOD

U Republici Hrvatskoj su od 2001. krenuli procesi za kreiranje nacionalne strategije za mlade, izrade zakonodavnog okvira za mehanizme sudjelovanja mlađih u procesima donošenja odluka na lokalnim razinama te stvaranje nacionalne krovne organizacije mlađih. Danas sve veći broj gradova i županija izrađuje i usvaja lokalne programe djelovanja za mlađe. Kako bi lokalna politika za mlađe bila učinkovita i razvojna potrebne su zakonodavne, infrastrukturne i strateške promjene te mogućnost slobodnog, neovisnog i samostalnog samoorganiziranja mlađih u lokalnim zajednicama (Bužinkić, Puljić, Tomašević, 2011.).

Mladi se danas bore s visokom razinom nezaposlenosti, javljaju se pokreti za demokratizaciju u kojima građani traže sve veća prava, a njihove potrebe i problemi su sve vidljiviji. Upravo zbog toga nastale su brojne strategije na nacionalnoj i međunarodnoj razini, osnovale su se brojne stručne skupine, otvorili se brojni uredi za mlađe koji se bave projektima i programima za mlađe. Bez obzira na sve navedene korake, mlađi su još uvek neaktivni, u riziku od socijalne isključenosti te ne participiraju dovoljno u životu lokalne zajednice (Kovačić, Ćulum, 2015.).

Kako bi uopće mogli govoriti o sudjelovanju mlađih u društvu, važno je osvijestiti da sudjelovanje znači biti uključen i uključiti se. Mlađi se nalaze u situaciji kada se od njih očekuje odrastanje i preuzimanje uloge u društvu te bi trebali povećati razinu sudjelovanja u društvu kako bi se informirali o stvarima koje su njima relevantne. Aktiviranje započinje dobrom voljom pojedinca ili grupe, identifikacijom grupe problema, ali i razvojem partnerskih odnosa s drugim članovima zajednice. Sudjelovanje mlađih može se prikazati kroz sljedeće aktivnosti (Bužinkić, Puljić, Tomašević, 2011.):

- informiranje – jednostavno davanje informacija o tome što se planira,
- konzultiranje – pružanje različitih opcija, primanje povratne informacije,
- zajedničko donošenje odluka – podupiranje dodatnih opcija te omogućavanje zajedničkog odlučivanja,
- zajednički rad – partnerstvo u provedbi,
- podupiranje nezavisnih interesa zajednice.

U procesu aktivacije mlađih i poticanja na sudjelovanje u donošenju promjena u lokalnoj zajednici, važno je mlađima pružiti relevantne informacije o mogućnostima koje im se nude te priliku da samostalno rade na inicijativama koje će poboljšati njihovu kvalitetu života.

Grad Valpovo, kroz suradnju i redovitu komunikaciju s udruženjima za mlađe i udruženjima mlađih koje djeluju na području Valpova, prepoznaje položaj mlađih u lokalnoj zajednici te svojim aktivnostima nastoji omogućiti njihovo sudjelovanje, dati im mogućnost i priliku za aktivaciju te za kreiranje promjena u lokalnoj zajednici koje će pridonijeti aktivnom sudjelovanju mlađih u društvu. Jedan od prvih koraka koje Grad Valpovo poduzima je osnivanje Info centra za mlađe grada Valpova te izrada Programa za razvoj info centra za mlađe, kao i drugih važnih programa

koji će doprinijeti položaju mladih u lokalnoj zajednici. U izradi Programa, ali i osmišljavanju aktivnosti sudjeluju udruge mladih i za mlade koji su vrijedan resurs u lokalnoj zajednici.

Program za razvoj Info centra za mlade grada Valpova temelji se na važnim nacionalnim i međunarodnim dokumentima:

- Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. – 2017. godine
- Nacrt nacionalnog programa za mlade za razdoblje od 2020. – 2024. godine
- Europska povelja o informiranju mladih
- Zakon o savjetima mladih
- Strategija Europske unije za mlade za razdoblje 2019. – 2027. godine
- Strategija razvoja grada Valpova 2015. – 2020. godine
- Program za mlade Grada Valpova za razdoblje od 2020. do 2025. godine

Informiranje mladih prvi je korak ka njihovom aktivnom uključivanju u društvo. Razvojem programa za mlade te poticanjem mladih na aktivno sudjelovanje u zajednici jačaju se i njihove kompetencije punopravnih članova zajednice koji mogu doprinijeti kvaliteti života u istoj.

Ciljevi i aktivnosti Programa bit će usmjereni razvoju Info centra za mlade grada Valpova, a Program je izrađen u suradnji s udrugama mladih i za mlade, stručnjacima te samim mladima.

2. TRENUTNI KONTEKST

Grad Valpovo nalazi se u Osječko – baranjskoj županiji i sjedište je gradskih institucija vlasti te ispostava županijskih i državnih institucija kao što su porezna uprava, katastar i drugi uredi državne uprave. Sjedište je obrazovanja, kulture, sporta te gospodarskog i javnog života za stanovnike područja Grada Valpova te općina Petrijevci i Bizovac koje mu gravitiraju (Tolić, Maurović Košćak, 2015.).

Društvenu infrastrukturu Grada Valpova čine ljudi, njihovi međusobni odnosi i materijalni resursi za unaprjeđenje ljudskog, intelektualnog i društvenog kapitala. Na području Valpova djeluju dva dječja vrtića, dvije osnovne škole s tri područne škole te osnovna glazbena škola i jedna srednja škola. U svim naseljima djeluju brojne udruge koje rade na programima za poboljšanje kvalitete života sugrađana i ciljanih skupina.

Prema podacima koji su vidljivi u Strategiji razvoja grada Valpova, u posljednjih nekoliko godina došlo je do značajnog pada u broju mlađeg stanovništva. Između 2001. godine i 2011. godine došlo je do smanjenja mlađih od čak 20,58%, a broj starijih od 65 godina značajno je porastao. Zabrinjava i činjenica da je u pet prigradskih naselja zabilježeno smanjenje mlađih veće od 20% (Tolić, Maurović Košćak, 2015.).

U Valpovu djeluje i Savjet mlađih koji se osniva kao savjetodavno tijelo Gradskog vijeća Grada Valpova, u cilju aktivnog uključivanja mlađih u javni život Grada Valpova, boljeg položaja i utjecaja mlađih na donošenje različitih odluka za rješavanje problema koji su od neposrednog interesa mlađih. Sudjelovanjem u radu Savjeta mlađih, mlađi preuzimaju odgovornost za položaj mlađih u lokalnoj zajednici i nastoje sudjelovati u donošenju odluka i kreiranju promjena važnih za njihovu budućnost.

Današnji mlađi uglavnom žive sa svojim roditeljima u malim obiteljima. Razlozi za to uglavnom su ekonomski, ali i pozitivna atmosfera u obitelji. Manji dio mlađih namjerava napustiti obiteljski dom, a većina izražava želju da s oko trideset godina uđu u brak i da imaju dvoje djece. Velika većina mlađih očekuje da će svoje materijalne i nematerijalne želje ostvariti pomoću sigurnog radnog mjesta, a ističu zapošljavanje na položaju u javnoj službi kao preferirano radno mjesto. Vrlo malo mlađih vidi vezu između društvenog i političkog angažmana i vlastite perspektive, iznimno su slabo spremni na društvenu i političku participaciju (Ilišin, Bouillet, Gvozdanović, Potočnik, 2013.).

Kako bi dodatno razumjeli trenutni položaj mlađih u društvu, donosimo zaključke istraživanja o mlađima (Ilišin, Bouillet, Gvozdanović, Potočnik, 2013.). Istraživanje je obuhvatilo mlade u dobi od 14 do 27 godina života, a među njima je bilo najviše onih koji su se još školovali. Najveći udio mlađih živi u zajedničkom kućanstvu s roditeljima i u obiteljima i relativno sigurnim i stabilnim egzistencijalnim uvjetima. Nedostatna finansijska sredstva su presudan razlog zašto većina mlađih živi s roditeljima.

Kada govorimo o obrazovanju i zapošljavanju, mlađi najčešće biraju obrazovne ustanove u Hrvatskoj i iskazuju zadovoljstvo kvalitetom obrazovanja, ali velik broj mlađih ne sudjeluje ni u

kakvom dodatnom profesionalnom osposobljavanju. Pri izboru posla, mladi se vode visinom plaće i sigurnošću radnog mjesta te smatraju da su pri zapošljavanju veze i poznanstva podjednako važni kao i stručnost.

Slobodno vrijeme mladih uglavnom je ispunjeno glazbom, internetom, televizijom i druženjem s prijateljima. Jedan od iznenađujućih rezultata navedenog istraživanja je da mladi modernim smatraju aktivno bavljenje politikom i sudjelovanje u građanskim akcijama. Istraživanje ukazuje na to da se mladi rijetko uključuju u volonterske aktivnosti i to češće u neformalnom okruženju nego u aktivnostima vezanima za život lokalne zajednice.

Kao glavne probleme mladi prepoznaju nezaposlenost i egzistencijalnu nesigurnost te od tijela vlasti očekuju podršku u rješavanju navedenih problema.

Mladi na području Valpova bore se sa sličnim problemima kao i mladi na nacionalnoj razini, a pretežno ruralno područje u kojem borave dodatno otežava situaciju. Grad Valpovo iako je manja urbana sredina, još uvijek ima obilježja ruralnog područja, manje razvijene urbane sadržaje za mlade, manje mogućnosti za zapošljavanje i osobni razvoj mladih što dodatno otežava aktivno sudjelovanje mladih u društvu.

Informiranje mladih o njihovim mogućnostima te poticanje na aktivno sudjelovanje u životu lokalne zajednice prvi su koraci koji vode poboljšanju kvalitete života mladih u lokalnoj zajednici.

3. RAD S MLADIMA

U ranijim fazama društvenog razvoja odgoj i obrazovanje bili su nerazdvojni, a razvoj mlade osobe bio je zajednički pothvat zajednice u kojoj je ta osoba živjela. I danas okolina u kojoj mlađa osoba odrasta utječe na njen razvoj procesom koji nazivamo socijalizacija. Proces socijalizacije usmjeren je na razvoj kompetencija za preuzimanje uloga odrasle dobi (Kovačić, Ćulum, 2015.).

Rad s mladima se kao koncept pojavio paralelno sa sviješću da mladi uopće postoje kao specifična populacija. Za vrijeme Industrijske revolucije velik broj mladih migrirao je iz ruralnih u gradsku područja u potrazi za poslom te se počelo postavljati pitanje o kvaliteti iskorištavanja njihovog slobodnog vremena. Kao odgovor na to, počeli su se organizirati prvi klubovi za mlađe što se smatra početkom suvremenog rada s mladima (Bračulj, Bužinkić, 2017.).

Možemo reći da rad s mladima u različitim društвima ima univerzalan cilj – facilitirati i podržavati mlađe tijekom prijelaznog perioda između mlađenčinstva i odraslosti. Rad s mladima podrazumijeva organizirani proces individualnog i društvenog razvoja mlađe osobe pri čemu je mlađa osoba aktivni sudionik tog procesa. Navedeni proces se bazira na tri ključne komponente: događa se izvan formalnog školskog sustava, usmjeren je na mlađe i mlađi moraju biti dobrovoljni sudionici procesa (Kovačić, Ćulum, 2015.).

Možemo govoriti o radu s mladima u užem smislu i o radu s mladima u širem smislu (Kovačić, Ćulum, 2015.):

- rad s mladima u širem smislu: bilo koja vrsta interakcije između mlađe osobe i osobe koja radi s mladima (npr. školstvo, policija, centri za socijalnu skrb, domovi za nezbrinutu djecu i slično)
- rad s mladima u užem smislu: planiran i organiziran proces osnaživanja mlađih za osobni rast i razvoj, izgradnju međuljudskih odnosa te uključivanje i aktivno sudjelovanje u društvu, koji se temelji na partnerskom i prijateljskom pristupu koji omogućuje mlađima da budu ravnopravni kreatori tog procesa.

U svakom slučaju, važno je naglasiti da se rad s mladima treba bazirati na ključnim načelima kao što su promocija autonomije, slobode i odgovornosti mlađe osobe, fleksibilnost i inovativnost, usmjerenost na proces i otvorenost za nova učenja. Rad s mladima treba omogućiti socijalnu inkluziju svih mlađih ljudi, a to se ne može postići ako se ne poštuju principi inkluzije, poštivanja različitosti i jednakost šansi u radu s mladima (Bračulj, Bužinkić, 2017.).

3.1. Osobe koje rade s mladima

Rad s mladima mladu osobu stavlja u središte pozornosti te ima za cilj mladu osobu osnažiti za lakše snalaženje i upravljanje životom. Jedno od osnovnih načela rada s mladima je dobrovoljnost – mladi dobrovoljno sudjeluju u procesima i aktivnostima koje stvaraju neovisne, samosvjesne i emancipirane mlade osobe. Važno je aktivnosti kreirati na fleksibilan način koji naglasak stavlja na proces i potiče mlade da samostalno dolaze do ishoda učenja. Potiče se sloboda i odgovornost mlade osobe jer ona u procesu sudjeluje i kao učenik i kao učitelj što ističe fleksibilnost i inovativnost u radu s mladima (Kovačić, Ćulum, 2015.).

Osim navedenog, rad s mladima mora biti utemeljen na potrebama zajednice i samih mladih. Aktivnosti usmjerenе mladima moraju konstantno biti evaluirane, utemeljene na pozitivnim praksama kako bi konstantno mogle odgovarati na potrebe mladih u zajednici. Upravo zato možemo reći da se rad s mladima temelji na socijalnom učenju, a ovo su načela rada s mladima (Kovačić, Ćulum, 2015.):

1. promocija autonomije, slobode i odgovornosti mlade osobe,
2. partnerski odnos između mladih i radnika s mladima,
3. usmjerenost na proces i otvorenost za nova učenja,
4. upotreba neformalnih metoda učenja i stvaranje uvjeta za informalno učenje,
5. fleksibilnost i inovativnost,
6. utemeljenost na potrebama,
7. interdisciplinarnost i krossektoralnost,
8. fokus na humanističkim vrijednostima ravnopravnosti, interkulturalnosti, ljudskih prava, poticanja nenasilja i izgradnje mira,
9. zabavnost sadržaja,
10. kompetentnost i profesionalnost radnika s mladima.

Radnik s mladima je osoba koja radi s mladima ili u ime mladih kako bi facilitirala njihov osobnu, društveni i obrazovni razvoj te im omogućila mjesto u društvu tijekom procesa tranzicije iz mladenaštva u odraslu dob. Osoba koja radi s mladima svakodnevno je u interakciji s mladima i njena je uloga višestruka. Komunicira s mladima, s organizacijom u kojoj je zaposlena, s drugim stručnjacima koji rade s mladima, roditeljima i slično. Istaknut ćemo osnovne kompetencije koje bi trebao posjedovati radnik s mladima (Kovačić, Ćulum, 2015.):

1. razumjeti i primijeniti temeljna načela razvoja djece i mladih,
2. razvijati pozitivan odnos s mladima,
3. prilagođavati, facilitirati i evaluirati aktivnosti primjerene dobi,
4. poštovati različitosti,
5. uključivati i osnaživati mlade osobe,
6. identificirati potencijalne faktore rizike i djelovati ka njihovom smanjenju,
7. uključivati se u rad s obiteljima i zajednicom,

8. raditi kao dio tima,
9. biti pozitivan uzor mladima,
10. povezivati se s mladima i inicirati interakciju koja će omogućiti stvaranje vrijednosti za mlade.

Osobe koje rade s mladima moraju biti dobri organizatori, moraju moći planirati aktivnosti koje će se odvijati, ali istovremeno moraju biti fleksibilni i spremni na promjene i prilagodbe različitim situacijama.

3.2. Oblici rada s mladima

Brojni autori na različite načine definiraju rad s mladima, a prema tome postoje i različite podjele oblika rada s mladima.

Kalaba (2008.) govori o tri pojavna oblika rada s mladima.

Individualan rad s mladima koji se sastoji od rada s pojedincima, s ciljem postizanja njihova osobnog razvoja. Uobičajeni oblici individualnog rada su sastanci jedan na jedan, savjetovanja ili mentorstva tijekom kojih se osobu usredotočuje na vlastite potrebe.

Grupni rad s mladima koji predstavlja metodu u kojoj nekoliko ljudi radi zajedno u grupi s ciljem učenja. Sami članovi ili voditelji grupe osiguravaju uvjete za učenje.

Treći oblik rada s mladima je razvoj zajednice što podrazumijeva povezivanje i osnaživanje pojedinaca i institucija da rade zajedno na temelju zajedničkog cilja kako bi se postigli bolji rezultati.

Kada govorimo o radu s mladima u Hrvatskoj, možemo istaknuti osam oblika rada s mladima i tri mesta provođenja rada s mladima. Oblici rada s mladima su (Kovačić, Ćulum, 2015.):

- NEFORMALNO OBRAZOVANJE U RADU S MLADIMA: različite edukativne aktivnosti u okviru civilnog društva – treninzi, radionice i drugi oblici u kojima mladi aktivno sudjeluju u neformalnom obliku obrazovanja.
- MEĐUNARODNI RAD S MLADIMA: oblik rada s mladima koji uključuje interakciju mladih iz različitih zemalja. Može se odnositi na organizirano volontiranje ili razmjenu mladih s ciljem poticanja razvoja interkulturnih kompetencija.
- OTVORENI RAD S MLADIMA: rad s mladima u kojem se mladima daje velika sloboda da sami kreiraju svoje aktivnosti.
- AKTIVIZAM I SUDJELOVANJE MLADIH: mladi se potiču na aktivnu participaciju u društvu i politici kroz sudjelovanje u projektima ili aktivnostima razvoja svijesti o važnosti aktivnog građanstva.
- VRŠNJAČKA EDUKACIJA: osobe iste ili slične dobi rade s mladima i sudjeluju u kreiranju sadržaja za mlade.

- **SOCIJALNO UKLJUČIVANJE MLADIH:** uključivanje mladih iz marginaliziranih skupina, razvoj njihovih kompetencija s ciljem prevladavanja nepovoljne situacije u kojoj se nalaze.
- **AKTIVNOSTI SLOBODNOG VREMENA:** sportsko-rekreativne aktivnosti, kulturne aktivnosti, amaterske aktivnosti.
- **INFORMIRANJE I SAVJETOVANJE:** pružanje informacija o različitim aspektima mlađenčkog života.

Kada govorimo o mjestima provođenja rada s mladima, ističu se:

1. Klubovi mladih
2. Centri za mlade
3. Info centri za mlade

3.2.1. Klubovi za mlade

Klubovi za mlade su jedinice u lokalnim sredinama u kojima se provodi rad s mladima. Stavlja naglasak na sudjelovanje mladih u kreiranju sadržaja za mlade, a svi sadržaji su utemeljeni na potrebama lokalne zajednice i mladih u lokalnoj zajednici u kojoj djeluje klub mladih. Aktivnosti koje se provode u klubovima za mlade besplatne su i namijenjene svim mladima koji su zainteresirani. Voditelj kluba zajedno s mladima stvara program i osmišljava aktivnosti (Kovačić, Ćulum, 2015.).

3.2.2. Centri za mlade

Centar za mlade obuhvaća više usluga od kluba za mlade. U centru za mlade provodi se rad s mladima i u širem i u užem smislu. Važno je istaknuti da je program rada centra za mlade temeljen na istraživanjima i lokalnim potrebama zajednice u kojoj djeluje centar za mlade. Centar je otvoren za sve mlade, promovira zdrave načine života, a poseban naglasak stavlja na zaštitu i sigurnost mladih. Može ga osnovati lokalna zajednica – jedinica lokalne samouprave ili organizacija civilnog društva (Kovačić, Ćulum, 2015.).

3.2.3. Info centri za mlade

Informativni centar za mlade je program koji provode udruge mladih ili udruge za mlade prema smjernicama Europske agencije za informiranje i savjetovanje mladih, a u svom radu poštuju Europsku povelju o informiranju mladih iz različitih područja.

Mlade se informira u području obrazovanja, stručnog usavršavanja, samozapošljavanja, zapošljavanja, poduzetništva, zdravstvene zaštite, aktivnog sudjelovanja mladih, kulture mladih i slobodnog vremena, mobilnosti, ali i u drugim područjima, ovisno o interesu i potrebama mladih u lokalnoj zajednici (Kovačić, Čulum, 2015.).

Info centri za mlade nude različite usluge informiranja i savjetovanja mladih, a neke od njih su: mogućnost korištenja računala u prostorijama info centra, korištenje raznom literaturom koja je dostupna, sudjelovanje na različitim radionicama i predavanjima na različite teme, sudjelovanje na radionicama koje rade na razvoju komunikacijskih i ostalih životnih vještina, informiranje o radu pojedinih udruga, institucija, organizacija kroz promotivne materijale i prezentacije, sudjelovanje u različitim parlaonicama i diskusijama i slično (<https://icm-osijek.info/o-nama>).

Područja informiranja mladih u skladu s Nacionalnim programom za mlade su sljedeća (<https://icm-osijek.info/o-nama>):

- obrazovanje i informatizacija,
- zapošljavanje i poduzetništvo,
- socijalna politika prema mladima,
- zdravstvena zaštita i reproduksijsko zdravlje,
- aktivno sudjelovanje mladih u društvu,
- kultura mladih i slobodno vrijeme,
- mobilnost, informiranje i savjetovanje.

Info centar za mlade pruža i usluge obrazovanja o različitim temama, pomoći pri organizaciji i provedbi različitih projekata i slično, a rad info centara temelji se na suradnji s drugim udrugama, javnim ustanovama, pojedincima i volonterima.

Grad Valpovo u suradnji s organizacijama civilnog društva koje razvijaju programe za mlade na području grada Valpova, osniva Info centar za mlade grada Valpova koji će postati mjesto informiranja mladih te mjesto na kojem mladi imati priliku dobiti relevantne informacije o programima i projektima u koje se mogu uključiti s ciljem aktivnog sudjelovanja u lokalnoj zajednici. Program rada Info centra temeljit će se i na Programu za mlade Grada Valpova za razdoblje od 2020. do 2025. koji je izrađen i daje važne informacije o potrebama mladih u lokalnoj zajednici.

4. PROGRAM RAZVOJA INFO CENTRA ZA MLADE GRADA VALPOVA

Iznimno je važno da lokalna samouprava vodi računa o mladima i razvoju programa za mlade na lokalnoj razini. Posebno je važno raditi na osnaživanju mladih u vrijeme kada mlađi migriraju u potrazi za boljim životom i egzistencijom, nerijetko izvan granica Republike Hrvatske.

Mlađi nisu dovoljno informirani o mogućnostima koje im pruža njihova lokalna zajednica zbog čega vrlo često napuštaju svoje lokalne zajednice. Zbog toga su aktivnosti informiranja mladih od presudne važnosti u prevladavanju ovog negativnog trenda među mlađima (PRONI centar, 2016.). Kroz razvoj info centra za mlađe, grad Valpovo nastojat će podići kvalitetu života mladih u gradu Valpovu, te kvalitetu informiranosti mladih o mogućnostima koje im se nude u različitim životnim područjima.

Područja informiranja mladih:

1. obrazovanje i informatizacija,
2. zapošljavanje i poduzetništvo,
3. socijalna politika prema mlađima,
4. zdravstvena zaštita i reproduksijsko zdravlje,
5. aktivno sudjelovanje mladih u društvu,
6. kultura mladih i slobodno vrijeme,
7. mobilnost, informiranje i savjetovanje.

4.1. Info centar za mlađe grada Valpova

Ciljevi osnivanja Info centra za mlađe grada Valpova:

- Uspostava sustava informiranja mladih na području Valpova.
- Osiguravanje informacija putem web stranice, info pulta i grupnih i individualnih aktivnosti.
- Ostvarivanje suradnje s drugim info centrima u Republici Hrvatskoj.

CILJ 1: Uspostava sustava informiranja mladih na području grada Valpova – osnivanje Info centra za mlade grada Valpova.			
AKTIVNOSTI	POKAZATELJI	ODGOVORNE/PROVEDBENE INSTITUCIJE I ORGANIZACIJE	ROKOVI
Izrada programa rada Info centra grada Valpova.	- izrađen program rada, dokument javno dostupan na web stranici Info centra i drugih važnih dionika	Grad Valpovo, organizacije koje razvijaju programe za mlade, vanjski stručnjaci u području rada s mladima	kraj 2021.
Priprema dokumentacije za osnivanje Info centra grada Valpova	- pripremljena dokumentacija za osnivanje Info centra, - osmišljen plan aktivnosti Info centra	Grad Valpovo, organizacije koje razvijaju programe za mlade, vanjski stručnjaci u području rada s mladima	kraj 2021.
Edukacija osoba koje će raditi na informiranju mladih u Info centru	- broj osoba koje su sudjelovale na edukacijama, - broj i sadržaj provedenih edukacija o informiranju mladih	Grad Valpovo, organizacije koje razvijaju programe za mlade, vanjski stručnjaci u području rada s mladima	kraj 2021.
Istraživanje potreba mladih u lokalnoj zajednici	- broj mladih koji su sudjelovali u istraživanju, - javno dostupni rezultati istraživanja, - broj programa i aktivnosti temeljenih na istraživanju	Grad Valpovo, organizacije koje razvijaju programe za mlade, vanjski stručnjaci u području rada s mladima	kraj 2021.

CILJ 2: Osiguravanje informacija putem web stranice, info pulta i grupnih i individualnih aktivnosti.

AKTIVNOSTI	POKAZATELJI	ODGOVORNE/PROVEDBENE INSTITUCIJE I ORGANIZACIJE	ROKOVI
Uspostava web stranice Info centra za mlade.	<ul style="list-style-type: none"> - web stranica dostupna svim zainteresiranim mladima, - broj objava na web stranici, - broj posjeta web stranici 	Grad Valpovo, organizacije koje razvijaju programe za mlade, vanjski stručnjaci u području rada s mladima	kraj 2021.
Uređenje prostora Info centra.	<ul style="list-style-type: none"> - uređen i opremljen prostor u kojem će biti smješten Info centar za mlade, - broj mlađih koji posjećuju Info centar, - dostupni materijali koji omogućuju informiranje mlađih, - broj provedenih aktivnosti s ciljem informiranja mlađih 	Grad Valpovo, organizacije koje razvijaju programe za mlade, vanjski stručnjaci u području rada s mlađima	kraj 2021.

CILJ 3: Ostvarivanje suradnje s drugim info centrima u Republici Hrvatskoj.

AKTIVNOSTI	POKAZATELJI	ODGOVORNE/PROVEDBENE INSTITUCIJE I ORGANIZACIJE	ROKOVI
Komunikacija s drugim info centrima i Zajednicom info centara Hrvatske	<ul style="list-style-type: none">- sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima,- članstvo u Zajednici info centara Hrvatske	Grad Valpovo, organizacije koje razvijaju programe za mlade, vanjski stručnjaci u području rada s mladima	kraj 2021.

4.2. Program rada Info centra za mlade grada Valpova od 2021. – 2023. godine

Info centar za mlade Valpovo uspostavljen je u sklopu projekta „Društveni centar Valpovo“. Usmjeren je općem informirajući mladim u dobi između 15 i 30 godina i prilagođava se njihovim pitanjima i potrebama. Prilagođen je onima koji nemaju mogućnost za istraživanje informacija, kao i onima kojima su postojeće mogućnosti nedovoljne. Info centar pruža mladima raznovrsne informacije na jednom mjestu, kao i mogućnost stjecanja vještina u pronalaženju istih.

Info centar za mlade Valpovo pruža usluge i savjetovanja u području (<https://drustvenicentarvalpovo.eu/info-centar/>):

- obrazovanja (formalno, neformalno, stipendije),
- zapošljavanja i poduzetništva,
- zdravlja (zdravstvena zaštita, sport, rekreacija, prehrana),
- volontiranja i aktivnog sudjelovanja u društvu,
- kulture i umjetnosti (tečajevi, radionice, zabava),
- mobilnosti (studiji, rad, volontiranje, putovanja, praktični savjeti),
- socijalne politike i prava (osobna prava, politike prema mladima, građanska prava).

Program rada Info centra za mlade grada Valpova odnosi se na razdoblje do kraja 2023. godine, a aktivnosti su podijeljene prema navedenim područjima te su istaknuti ciljevi i odgovorne osobe za provedbu navedenih aktivnosti s ciljem pružanja kvalitetne usluge.

4.2.1. Obrazovanje

Obrazovanje mladih ključ je za dugoročnu društvenu stabilnost i ekonomski napredak te je stoga važno mladima omogućiti stalni pristup obrazovanju. Koncept cjeloživotnog učenja usko je povezan s usvajanjem ključnih kompetencija koje mladima predstavljaju mogućnost za osobno ispunjenje i razvoj, društvenu uključenost i zapošljavanje. Upravo zato važno je da mladi imaju na raspolaganju informacije o različitim mogućnostima koje im se nude u području obrazovanja.

CILJ: Informirati mlade o mogućnostima obrazovanja i edukcije u lokalnoj zajednici i na širem području.			
AKTIVNOSTI	POKAZATELJI	ODGOVORNE/PROVEDBENE INSTITUCIJE I ORGANIZACIJE	ROKOVI
Redovito ažurirati obavijesti na web stranici Info centra.	<ul style="list-style-type: none">- broj vijesti o mogućnostima obrazovanja i edukcije objavljenih na web stranici Info centra- broj posjeta web stranici Info centra	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.
Nuditi tiskane promotivne materijale dostupne online i u prostoru Info centra.	<ul style="list-style-type: none">- broj dostupnih tiskanih promotivnih materijala- broj online dostupnih promotivnih materijala- broj mladih koji su preuzeли osobno ili online promotivni materijal	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.

Organizirati informativne prezentacije o mogućnostima obrazovanja i edukacije mladih.	<ul style="list-style-type: none"> - broj organiziranih prezentacija - broj mladih koji su sudjelovali 	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.
U suradnji s drugim organizacijama organizirati edukativne sadržaje za mlade.	<ul style="list-style-type: none"> - broj organiziranih edukativnih aktivnosti - broj mladih koji su sudjelovali na edukativnim aktivnostima 	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.

4.2.2. Zapošljavanje i poduzetništvo

Od značajne važnosti za mlade je ostvarivanje samostalnosti koje ovisi o sredstvima kojima mladi raspolažu što se prvenstveno odnosi na materijalna sredstva. Mladi se suočavaju s velikom stopom nezaposlenosti te s teškoćama u pronašlasku posla. Vrlo često je nedostatak radnog iskustva ono što ih čini osobito ranjivima na tržištu rada. Važno je mladima pružiti informacije o radnim mjestima koja im se nude, o mogućnostima zapošljavanja i samozapošljavanja te o mogućim mjerama za zapošljavanje koje potiče Hrvatski zavod za zapošljavanje. U informiranju i poticanju mladih na aktivno traženje posla Info centar može imati značajnu ulogu.

CILJ: Informirati mlade o mogućnostima zapošljavanja u lokalnoj zajednici. Informirati mlade o poduzetništvu.			
AKTIVNOSTI	POKAZATELJI	ODGOVORNE/PROVEDBENE INSTITUCIJE I ORGANIZACIJE	ROKOVI
Redovito ažuriranje web stranice Info centra s informacijama o mogućnostima zapošljavanja.	- broj objava na web stranici - broj posjeta web stranici	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.
Redovito ažuriranje web stranice Info centra s informacijama o poduzetničkim aktivnostima mladih.	- broj objava na web stranici - broj posjeta web stranici	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.

Organizirati informativna predavanja o poduzetništvu za mlade.	<ul style="list-style-type: none"> - broj organiziranih predavanja - broj mlađih koji su sudjelovali na predavanjima - relevantnost tema predavanja 	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.
Organizirati edukativne aktivnosti usmjerenе aktivnom traženju zaposlenja za mlade.	<ul style="list-style-type: none"> - broj organiziranih aktivnosti - broj mlađih koji su sudjelovali na aktivnostima - broj mlađih kojima su aktivnosti pomogle u traženju zaposlenja 	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.

4.2.3. Zdravlje

Kada govorimo o zdravlju u obzir se uzima tjelesno zdravlje, ali i društveni kontekst koji utječe na djecu i mlade te prevenciju bolesti i promicanje zdravlja. Važno je da mladi usvoje pozitivne promjene u vlastitim zdravstvenim obrascima ponašanja te da imaju podršku okoline u prevenciji različitih bolesti i stanja koje utječu na njihovo zdravlje. Važno je pružiti im prave informacije o zdravom načinu života te ih potaknuti da rade na poboljšanju vlastitog zdravlja, ali i zdravlja lokalne zajednice.

CILJ: Informirati mlade o zdravom načinu života i prevenciji bolesti i ovisnosti.			
AKTIVNOSTI	POKAZATELJI	ODGOVORNE/PROVEDBENE INSTITUCIJE I ORGANIZACIJE	ROKOVI
Redovito ažuriranje web stranice Info centra informacijama o rekreativnim aktivnostima i aktivnostima zdravstvene zaštite u lokalnoj zajednici.	- broj objava na web stranici - broj posjeta web stranici	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.
Prezentacije o zdravom načinu života i programima zdravstvene zaštite u lokalnoj zajednici.	- broj organiziranih prezentacija - relevantnost prezentiranih tema mladima - broj sudionika prezentacija	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.

Nudit i tiskane promotivne materijale dostupne online i u prostoru Info centra.	<ul style="list-style-type: none"> - broj dostupnih tiskanih promotivnih materijala - broj online dostupnih promotivnih materijala - broj mladih koji su preuzeли osobno ili online promotivni materijal 	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.
---	---	------------------------------------	------------

4.2.4. Volontiranje i aktivno sudjelovanje u društvu

Uključivanje mladih u volonterske aktivnosti u lokalnoj zajednici daje mladima priliku za slobodno izražavanje vlastitog mišljenja, daje im priliku da aktivno sudjeluju u zajednici i doprinose razvoju bolje zajednice. Volontiranje je način da mladi budu produktivni i aktivni članovi zajednice tijekom svog odrastanja te da postanu svjesni sebe i svoje okoline. Kroz volontiranje mladi jačaju svoje stavove i vrijednosti te rade na jačanju svojih kompetencija u različitim područjima.

CILJ: Informirati mlade o mogućnostima volontiranja u lokalnoj zajednici.			
AKTIVNOSTI	POKAZATELJI	ODGOVORNE/PROVEDBENE INSTITUCIJE I ORGANIZACIJE	ROKOVI
Redovito ažuriranje web stranice Info centra informacijama mogućnostima volontiranja u lokalnoj zajednici.	- broj objava na web stranici - broj posjeta web stranici	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.
Prezentacije organizacija koje razvijaju volonterske programe u zajednici.	- broj organiziranih prezentacija - broj sudionika prezentacija	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.
Nuditi tiskane promotivne materijale dostupne online i u prostoru Info centra.	- broj dostupnih tiskanih promotivnih materijala - broj online dostupnih promotivnih materijala	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.

4.2.5. Kultura i umjetnost

Kultura je važan dio pojedinca koji doprinosi formiranju identiteta i osjećaju pripadnosti u zajednici. Kultura može igrati ulogu i u formiranju stavova i vrijednosti mladih osoba te može imati značajan utjecaj na socijalizaciju i društvenu afirmaciju mladih. Kultura je važan dio provođenja slobodnog vremena mladih, ali mladi aktivno sudjeluju i u organiziranju kulturnih i umjetničkih aktivnosti. Važno je mladima omogućiti sudjelovanje i u kreiranju kulturnih i umjetničkih sadržaja u zajednici, ali i učiniti informacije o sadržajima dostupnim mladima.

CILJ: Informirati mlade o kulturnim i umjetničkim sadržajima u lokalnoj zajednici.			
AKTIVNOSTI	POKAZATELJI	ODGOVORNE/PROVEDBENE INSTITUCIJE I ORGANIZACIJE	ROKOVI
Redovito ažuriranje web stranice Info centra informacijama o kulturnim i umjetničkim sadržajima u lokalnoj zajednici.	- broj objava na web stranici - broj posjeta web stranici	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.
Uključivanje mladih u organizaciju kulturnih i umjetničkih događanja.	- broj mladih koji su sudjelovali u organizaciji događaja	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.
Povezivati mlade s organizacijama koje se bave promocijom kulture i umjetnosti u lokalnoj zajednici.	- broj mladih koji su se uključili u rad organizacija koje promiču kulturu i umjetnost	Info centar za mlade grada Valpova	kraj 2023.

4.2.6. Mobilnost

Mobilnost možemo definirati kao obrazovnu, kulturnu i turističku pokretljivost mladih te njihovo uključivanje u međunarodnu suradnju i razmjenu. U Hrvatskoj mlađi manje putuju u obrazovne svrhe izvan svog mjesta prebivališta, posebno mlađi stanovnici ruralnih područja. Jedan od razloga za to može biti i slaba informiranost mlađih o programima koji se nude u Europi i koji omogućuju mobilnost mlađih u edukativne ili volonterske svrhe. Ovdje možemo istaknuti ulogu Info centra za mlađe koji mlađima može približiti mogućnosti za mobilnost na razini Europske unije.

CILJ: Informirati mlađe o programima mobilnosti koji su im dostupni.			
AKTIVNOSTI	POKAZATELJI	ODGOVORNE/PROVEDBENE INSTITUCIJE I ORGANIZACIJE	ROKOVI
Redovito ažuriranje web stranice Info centra informacijama o mobilnosti mlađih.	- broj objava na web stranici - broj posjeta web stranici	Info centar za mlađe grada Valpova	kraj 2023.
Učiniti dostupnim promotivne materijale o mobilnosti – online i u prostorijama Info centra.	- broj dostupnih promotivnih materijala	Info centar za mlađe grada Valpova	kraj 2023.
Povezivati mlađe s organizacijama koje se bave mobilnosti mlađih u lokalnoj zajednici.	- broj mlađih koji su se uključili u rad organizacija koje potiču mobilnost u lokalnoj zajednici	Info centar za mlađe grada Valpova	kraj 2023.

4.2.7. Socijalna politika i prava

Socijalna zaštita jedna je od najvažnijih dimenzija zaštite prava i sloboda građana te jedan od najvažnijih indikatora skrbi za mlade. Velik broj mlađih se nalazi u riziku od socijalne isključenosti, velik je postotak nezaposlenih mlađih te su mlađi danas duže ovisni o roditeljima. Navedeni čimbenici dovode do pojave sve većeg broja mlađih koji se nalaze u riziku od socijalne isključenosti. Upravo organizacije civilnog društva i Info centri kao dio civilnog sektora mogu pružati preventivne usluge i nuditi podršku mladima koji su u riziku od socijalne isključenosti.

CILJ: Informirati mlađe o njihovim pravima i uslugama koje im mogu pružiti podršku u odrastanju.			
AKTIVNOSTI	POKAZATELJI	ODGOVORNE/PROVEDBENE INSTITUCIJE I ORGANIZACIJE	ROKOVI
Redovito ažurirati web stranicu objavama o pravima mlađih.	- broj objava na web stranici - broj posjeta web stranici	Info centar za mlađe grada Valpova	kraj 2023.
Organizirati informativna događanja koja će mlađima dati važne informacije u području socijalne politike i prava.	- broj organiziranih događanja - broj mlađih koji su sudjelovali - relevantnost tema za mlađe u lokalnoj zajednici	Info centar za mlađe grada Valpova	kraj 2023.

4.3. Preporuke u informiranju mladih

Kroz analizu koje je izradio PRONI centar 2016. godine, kreirane su preporuke u informiranju mladih. Preporuke donose informacije o tome koji su kanali za informiranje mladima najprihvatljiviji te savjetuju različite društvene sektore o aktivnostima informiranja mladih.

Preporuke za javni sektor (PRONI centar, 2016.):

- informirati o uslugama i aktivnostima javnih institucija,
- informirati na mjestima gdje se mladi okupljaju,
- promovirati svoje aktivnosti i usluge kroz zanimljive kampanje,
- usmeno informirati mlade u obrazovnim institucijama,
- poticati učenike na sudjelovanje u izvannastavnim aktivnostima,
- na web stranicama javnih institucija postaviti poveznicu na internet stranicu Info centra za mlade
- redovito ažurirati web stranice javnih ustanova važnim informacijama za mlade.

Preporuke za civilni sektor (PRONI centar, 2016.):

- redovito dostavljati informacije o svojim programima i aktivnostima organizacijama koje se bave informiranjem mladih,
- informirati mlade o svojim programima putem različitih prezentacija, radionica, sajmova i slično,
- ostvariti suradnju s institucijama i ustanovama kako bi se brže odvijala razmjena informacija,
- informirati mlade na javnim prostorima.

Preporuke za lokalne medije (PRONI centar, 2016.):

- osigurati medijski prostor za informiranje mladih,
- producirati zanimljive kampanje za pitanja koja se tiču mladih,
- uključiti mlade u informiranje putem medija,
- promovirati mogućnosti za mlade putem redovitog praćenja događaja namijenjenih mladima.

Najprihvatljivije metode informiranja mladih (PRONI centar, 2016.):

- usmeno prenošenje informacija,
- korištenje video zapisa,
- korištenje društvenih mreža,
- različite promotivne kampanje,
- informacijske platforme
- komunikacijski kanali organizacija civilnog društva u zajednici,
- lokalni mediji,
- tiskani i elektronički materijali koji se obraćaju mladima i mladi sudjeluju u njihovom radu,
- informativno – edukativne kampanje,
- vršnjačko informiranje.

5. ZAKLJUČAK

Bez ulaganja u mlade nema prosperitetne budućnosti, države i društva. Bez ulaganja u mlade nema ni sadašnjosti. Mladi su nositelj inovacije i vitalnosti te im je potrebno posvetiti punu pozornost kako bi se mogli maksimalno ostvariti u društvu u kojem žive i djeluju. Individualni i društveni boljšak su cilj rada s mladima, a rad s mladima je specifična djelatnost koja mlade čini snažnim djelotvornim alatom za razvoj zdravog i prosperitetnog demokratskog društva (Kovačić, Ćulum, 2015.).

Grad Valpovo, kroz suradnju i redovitu komunikaciju s udrugama za mlade i udrugama mladih koje djeluju na području Valpova, prepoznaje položaj mladih u lokalnoj zajednici te svojim aktivnostima nastoji omogućiti njihovo sudjelovanje, dati im mogućnost i priliku za aktivaciju te za kreiranje promjena u lokalnoj zajednici koje će pridonijeti aktivnom sudjelovanju mladih u društvu. Jedan od prvih koraka koje Grad Valpovo poduzima je osnivanje Info centra za mlade grada Valpova te izrada Programa za razvoj info centra za mlade, kao i drugih važnih programa koji će doprinijeti položaju mladih u lokalnoj zajednici. U izradi Programa, ali i osmišljavanju aktivnosti sudjeluju udruge mladih i za mlade koji su vrijedan resurs u lokalnoj zajednici.

Informiranje mladih o njihovim mogućnostima te poticanje na aktivno sudjelovanje u životu lokalne zajednice prvi su koraci koji vode poboljšanju kvalitete života mladih u lokalnoj zajednici.

6. POPIS LITERATURE

1. Kalaba, V. (2008.) Kako razumeti omladinski rad u zajednici - <http://napor.net/images/stories/kako%20razumeti%20or.pdf>
2. Kovačić, M., Ćulum, B. (2015.) Teorija i praksa rada s mladima: prilog razumijevanju rada s mladima u hrvatskom kontekstu. Mreža mladih Hrvatske, Zagreb.
3. Bužinkić, E., Puljić, D., Tomašević, T. (2011.) Koraci do uspješne politike za mlade u lokalnoj zajednici. Mreža mladih Hrvatske, Zagreb.
4. Ilišin, V., Bouillet, D., Gvozdanović, A., Potočnik, D. (2013.) Mladi u vremenu krize – prvo istraživanje IDIZ-a i Zaklade Friedrich Ebert o mladima. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Zagreb.
5. Bračulj, A., Bužinkić, E. (UR) (2017.) Mladi o mladima – 8. bilten studija o mladima za mlade. Mreža mladih Hrvatske, Zagreb.
6. PRONI Centar za socijalno podučavanje (2016.) Strategija informiranja mladih. PRONI, Vukovar.
7. Tolić, S., Maurović Košćak, L. (2015.) Strategija razvoja grada Valpova 2015-2020. HIMRA, Ladimirevcí.

SURADNICI I SUDIONICI U IZRADI
PROGRAMA GRADA VALPOVA ZA RAZVOJ INFO CENTRA ZA MLADE

Udruga Karašicka Republika
Adresa: Radnička 14, 31551 Belišće
Kontakt: karasicka.republika@gmail.com

Udruga MI Valpovo
Adresa: Dvorac Norman-Prandau 1, 31550 Valpovo
Kontakt: udrugami.valpovo2004@gmail.com

Udruga Revolucija
Adresa: Trg kralja Tomislava 14, 31550 Valpovo
Kontakt: udrugarevolution@gmail.com

Društvo naša djeca grada Valpova
Adresa: Matije Gupca 32, 31550 Valpovo
Kontakt: dnd.valpovo@gmail.com

Grad Valpovo
Adresa: Matije Gupca 32, 31550 Valpovo
Kontakt: mail@valpovo.hr

Autorica Programa: Tena Anić, mag.rehab.educ.

Ostali suradnici:
Andrea Šebali Peternek

Ovaj program izdan je u sklopu projekta "Društveni centar Valpovo".

Korisnik projekta je Udruga "Karašicka Republika".

Kontakti za više informacija:

Udruga Karašicka Republika
Adresa: Radnička 14, 31551 Belišće
Kontakt: karasicka.republika@gmail.com
Web stranica: <http://karasicka-republika.hr/>

Partneri na projektu "Društveni centar Valpovo":

GRAD VALPOVO
CITY OF VALPOVO

Izdavanje ove publikacije omogućeno je zahvaljujući sredstvima Europskog socijalnog fonda.

Projekt sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost udruge "Karašicka Republika".

Stajališta izražena u ovom programu isključiva su odgovornost udruge "Karašicka Republika" i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Više informacija o fondovima EU:

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

www.struktturnifondovi.hr